

Parlamentul României
Camera Deputaților
Comisia pentru afaceri europene

București, 18 septembrie 2013
Nr. Nr. 4.c-19/642

PROIECT FINAL DE OPINIE
privind examinarea în fond a
RAPORTULUI COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN,
CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI
COMITETUL REGIUNILOR ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 25 DIN TFUE
privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei
UE în
perioada 2011-2013
COM(2013) 270 final

În temeiul Tratatului de la Lisabona, în special art. 5 și 12 TUE și protocolul nr. 1 și nr. 2 anexate Tratatului,

În temeiul Constituției României, republicată, în special art. 148,

În temeiul Hotărârii Camerei Deputaților nr. 11/2011 privind procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale Uniunii Europene,

În temeiul prevederilor Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale

În temeiul sesizării prin memorandumul,

A. Luând în considerare opiniile transmise de comisiile sesizate ale Camerei Deputaților și anume:

- a) Comisia juridică, de disciplină și imunități, opinie din ședința sa din 12/06/2013
- b) Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, opinie din ședința sa din 11/09/2013

B. Având în vedere:

- a) Nota Departamentului Departamentului Uniunii Europene al Ministerului Afacerilor Externe
- b) Fișa de informare elaborată de Direcția Uniunea Europeană a Camerei Deputaților,

Comisia pentru afaceri europene:

I. Salută:

a) Succesul Ghidului interactiv al Ombudsmanului, care direcționează reclamanții către autoritatea competentă și ia notă cu satisfacție de faptul că în 2012, un număr de 19 281 cetățeni au folosit ghidul pentru a obține consultanță.

b) Succesul eforturilor comisiei, așa cum demonstrează faptul că în 2011, într-un alt caz de acțiune de asigurare a aplicării, Comisia a adus Austria în fața instanței, din cauza unei dispoziții naționale prin care se acordau **tarife reduse la transportul public** numai studenților ai căror părinți primeau alocațiile familiale acordate de statul austriac. În hotărârea sa din 4 octombrie 2012, Curtea a sprijinit poziția Comisiei, susținând principiul potrivit căruia studenții din UE care studiază oriunde în UE au același drept la unele prestații la fel ca studenții localnici.

c) Succesul înregistrat de Comisie în cazurile în care au fost de apărut drepturi ale copiilor, edificator fiind rezultatul obținut prin dialogul cu Belgia, pentru a asigura aceleași drepturi pentru copiii născuți în Belgia care au un părinte belgian, iar celălalt provine dintr-un alt stat membru.

d) Adoptarea la 14 decembrie 2011, de către Comisie a propunerii de **directivă privind protecția consulară pentru cetățenii Uniunii aflați în străinătate**, care urmărește stabilirea de norme clare și obligatorii din punct de vedere juridic privind cooperarea și coordonarea dintre autoritățile consulare ale statelor membre, pentru a se asigura că cetățenii ale căror state membre nu sunt reprezentate au acces nediscriminatoriu la protecție din partea reprezentanțelor diplomatice sau consulare ale altor state membre într-o țară terță.

II. Consideră că următoarele aspecte ar fi recomandabil să se afle în atenția Comisiei Europene:

a) Este adevărat că dreptul UE stabilește în ce condiții pot fi expulzați cetățenii unui stat membru. Normele de drept aplicabil în astfel de situații trebuie să fie și sunt suficient de clare. Totuși, dacă au fost posibile abuzuri, cum ar fi cel legat de situația taberelor de romi din Franța, ar trebui luate măsuri suplimentare pentru a elimina orice ambiguități de interpretare sau erori provenite din neînțelegeri. Invităm Comisia să intensifice eforturile în acest sens, în special prin inițierea unor consultări și prin sporirea nivelului de informare a politicienilor, funcționarilor și cetățenilor.

b) Cetățenii UE au dreptul de a adresa petiții Parlamentului European în domenii care țin de Uniune și care îi afectează direct. În 2012, Comisia pentru petiții a Parlamentului European a primit 1 964 de petiții, față de 2 091 în 2011 și 1 746 în 2010. Este clar însă că poate fi extrem de dificil pentru un cetățean să producă dovezi sau măcar indicii ferme pentru a-și susține petiția în unele cazuri. Ar fi indicat să fie inițiată o dezbatere pe subiectul eficienței cadrului de drept și administrativ pentru al primirii și tratării petițiilor.

III. Subliniază următoarele:

Este relevantă intensitatea acțiunilor pentru întărirea liberei circulații, CE apreciind că în perioada de raportare a acționat riguros pentru respectarea legislației în materie, în principal Directiva 38/2004. Raportul subliniază faptul că expulzarea cetățenilor altor State membre este posibilă doar cu respectarea unor garanții materiale și procedurale stricte, stabilite în legislația UE. Pe acest fond, este menționat dialogul Comisiei cu autoritățile franceze în contextul expulzărilor din Franța din 2010, care au privit și cetățeni români aparținând minorității romilor. Se indică ferm că aplicarea completă a regulilor UE pe tema libertății de circulație rămâne o prioritate a Comisiei.

Printre activitățile relevante viitoare ale Comisiei sunt menționate: finalizarea studiilor privind modul în care libera circulație este afectată de eliberarea documentelor de rezidență și privind evaluarea mobilității cetățenilor UE la nivel local; elaborarea unui raport privind aplicarea reglementărilor cu impact asupra liberei circulații.

Materialul este util pentru realizarea inventarului acțiunilor trecute, menționarea importanței cetățeniei europene și indicarea unor activități pendinte.

*
* *

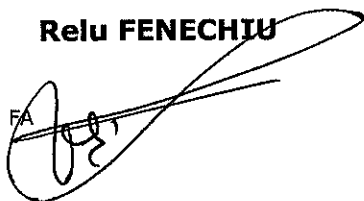
Pentru aceste motive, în ședința din 18/09/2013, Comisia pentru afaceri europene a Camerei Deputaților propune informarea instituțiilor Uniunii Europene asupra observațiilor /recomandărilor sale, ca o contribuție la procesul de consultare.

Propune în același timp transmiterea observațiilor / recomandărilor sale, Comisiei Europene, în cadrul dialogului informal propus de Comisia Europeană în Comunicarea "Furnizând Rezultate pentru Europa", COM (2006) 211.

Președinte,

Relu FENECHIU

Redactat: FA

Secretar,

Ana BIRCHALL

COMISIA PENTRU AFACERI EUROPENE			
INTRARE/IESIRE	4c-19/648		
Ziua	Luna	Anul	
19	09	2013	

4c-5/258/18 sept. 2013

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

Comisia pentru drepturile omului, culte
și problemele minorităților naționale

29 mai 2013
Nr. 15/E/ E54/2013-COM (2013) 270

PROCESUL VERBAL

al ședinței Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților
naționale

privind propunerea E54/2013-COM (2013) 270

***Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul
Economic și Social și Comitetul Regiunilor în temeiul articolului 25 din
TFUE privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a
cetățeniei UE în perioada 2011-2013***

Pe data de **29 mai 2013**, a avut loc ședința Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, având pe ordinea de zi documentul cu nr. **E 54/2013- COM (2013) 270**, Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor în temeiul articolului 25 din TFUE privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011-2013, COM (2013) 270, trimis de către Biroul Permanent cu adresa nr. 15/E din 21. 05.2013, pentru examinare parlamentară, înregistrat la Comisie cu nr. **25/258/22 mai 2013**.

La ședință au fost prezenți, un număr de 8 deputați din numărul total de 13. Astfel, au fost prezenți domnii deputați: Nicolae Păun, Dorel-Gheorghe Căprar, Remus-Florinel Cernea, Ioan-Sorin Roman, Claudiu-Andrei Tănăsescu, dl deputat Markó Attila-Gabor, precum și dna deputată Tamara-Dorina Ciofu.

Au fost absenți: dl deputat Mircea Lubanovici - din Grupul parlamentar al PDL, dl deputat Ion Cristinel Marian - din Grupul parlamentar al PP-DD, dl deputat Dan-Ștefan Motreanu - din Grupul parlamentar al PNL, precum și domnii deputați Radu Stroe și Mihai-Alexandru Voicu - din Grupul parlamentar al PNL - care sunt membri ai Guvernului.

Ședința a fost condusă de dna deputată Tamara-Dorina Ciofu, în calitate de vicepreședintă a Comisiei.

În cadrul Anului european al cetățenilor 2013, raportul prezintă evoluțiile și acțiunile efective înregistrate în domeniul cetățeniei UE în perioada 1 ianuarie 2011 – 31 martie 2013. Exercițarea efectivă a cetățeniei a survenit ca urmare a faptului că Tratatul de la Lisabona a conferit efecte juridice depline Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care introduce drepturile cetățenilor UE în titlul V, articolele 34-46.

Membrii Comisiei au decis, în **unanimitate**, acordarea unui **vot favorabil** raportului prezentat de către Comisia Europeană.

VICEPREȘEDINTĂ

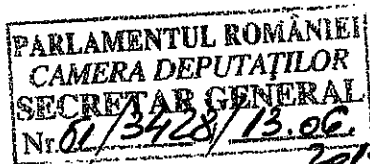
deputat Tamara Dorina CIOFU

Întocmit:

Consilier Marcela Monica STOICA

A handwritten signature in black ink, appearing to be "MS", written over the printed name of the official.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA JURIDICĂ,
DE DISCIPLINĂ ȘI IMUNITĂȚI

București, 12.06.2013

Nr. 31/655

BIROUL PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Proiect de opinie

În conformitate cu *Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011 privind procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale Uniunii Europene, în temeiul Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale*, Comisia juridică, de disciplină și imunități a fost sesizată cu *Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011 – 2013 - COM (2013)270 - fond*.

În cadrul Anului european al cetățenilor 2013 și în conformitate cu articolul 25 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), prezentul raport oferă informații cu privire la principalele evoluții înregistrate în domeniul cetățeniei UE în perioada 1 ianuarie 2011 – 31 martie 2013. Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, raportul se referă, de asemenea, la Inițiativa cetățenească europeană și la interzicerea discriminării pe motive de naționalitate¹.

Prezentul raport oferă informații cu privire la principalele evoluții înregistrate în domeniul cetățeniei UE în perioada 1 ianuarie 2011 – 31 martie 2013. Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, raportul se referă, de asemenea, la Inițiativa cetățenească europeană și la interzicerea discriminării pe motive de naționalitate².

¹ Articolele 18 și 24 din TFUE au fost integrate de Tratatul de la Lisabona în partea a doua din TFUE „Nediscriminare și cetățenia Uniunii”.

² Articolele 18 și 24 din TFUE au fost integrate de Tratatul de la Lisabona în partea a doua din TFUE „Nediscriminare și cetățenia Uniunii”.

Raportul este prezentat în temeiul art. 25 primul paragraf TFUE, în sensul în care, „la fiecare trei ani, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social un raport privind aplicarea dispozițiilor prezentei părți³. Acest raport ține seama de dezvoltarea Uniunii.”

Un prim raport privind cetățenia UE a fost prezentat în 2010⁴, în care au fost prezentate 25 de acțiuni menite să garanteze eliminarea unor obstacole pentru cetățenii UE⁵.

Raportul [COM(2013)270] oferă informații cu privire la principalele evoluții înregistrate în domeniul cetățeniei UE în perioada 1 ianuarie 2011-31 martie 2013.

Descrierea Raportului privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011-2013

Raportul cuprinde două părți - „Evoluții în domeniul drepturilor asociate cetățeniei UE” (secțiunea 2), respectiv „Evoluții în ceea ce privește principiul nediscriminării pe motiv de naționalitate”⁶ (secțiunea 3).

• În privința evoluțiilor în domeniul drepturilor asociate cetățeniei UE, secțiunea 2 cuprinde 9 puncte:

- „Evoluții recente ale jurisprudenței privind cetățenia UE” – care prezintă câteva hotărâri recente ale Curții de Justiție a Uniunii Europene în materie (art. 20 TFUE⁷) – având ca trăsătură comună faptul că o persoană nu poate fi împiedicat (prin măsuri ale statelor membre) să beneficieze de drepturile derivate din calitatea de cetățean al Uniunii.

- „Dobândirea și pierderea cetățeniei Uniunii” – materie în care, deși statele membre au competența de a decide acordarea sau retragerea cetățeniei respectivului stat, există o limită a competenței lor în cazul în care retragerea cetățeniei naționale afectează drepturile conferite prin cetățenia Uniunii.

- „Dreptul la liberă circulație și ședere al cetățenilor UE (Directiva 2004/38/CE)” – raportul descrie inițierea de Comisie a procedurii de neîndeplinire a obligațiilor împotriva mai multor state membre, în cursul perioadei de referință,

³ Partea a doua (din TFUE) – „Nediscriminarea și cetățenia Uniunii”.

⁴ Raport privind cetățenia UE în 2010 – Eliminarea obstacolelor din calea drepturilor cetățenilor UE, COM(2010) 603.

⁵ Notă: Situația actuală a acestor inițiative este descrisă în anexa 1 – „Acțiuni ulterioare Raportului privind cetățenia UE din 2010: 25 de acțiuni realizate” din Raportul privind cetățenia UE – 2013 [COM(2013) 269].

⁶ Notă: Terminologic, în cazul persoanelor fizice, în contextul UE, este vorba despre discriminare pe motiv de cetățenie – i.e. cetățenia statelor membre (cf. art. 18 primul paragraf TFUE; art. 21 alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; în contextul lucrătorilor – a se vedea art. 45 alin. (2) TFUE). Naționalitatea vizează persoanele juridice. Așadar, aici ar trebui înțeles că este vorba despre cetățenie.

⁷ Alin. (1) din art. 20 TFUE precizează: „Se instituie cetățenia Uniunii. Este cetățean al Uniunii orice persoană care are cetățenia unui stat membru. Cetățenia Uniunii nu înlocuiește cetățenia națională, ci se adaugă acesteia.”

tratarea plângerilor provenite de la persoane cu privire la libera circulație (inclusiv în cadrul SOLVIT).

Cu relevanță pentru România este menționarea, pe de o parte, a ordinelor de expulzare adoptate în Franța în 2010 împotriva ocupanților unor tabere neautorizate (majoritatea persoanelor fiind romi din România și Bulgaria); ulterior unor discuții între Comisie și autoritățile franceze, legislația franceză, intrată în vigoare în iunie 2011, a încorporat integral garanțiile prevăzute în dreptul UE. Pe de altă parte, se face referire la noi norme în materie de expulzare intrate în vigoare în Danemarca în iulie 2011, care vizau și cetățeni europeni; Legea daneză privind străinii a fost modificată în iunie 2012, în urma intervenției Comisiei.

- „Drepturi electorale” – în materie fiind aplicabile Directiva 94/80/CE (dreptul cetățenilor UE de a participa la alegerile locale) și Directiva 93/109/CE (dreptul cetățenilor UE de a participa la alegerile europene).

La 12 martie 2013, Comisia a prezentat o comunicare privind „Pregătirea pentru alegerile europene din 2014: consolidarea în continuare a desfășurării eficiente și democratice a alegerilor” și o recomandare privind „Îmbunătățirea desfășurării democratice și eficiente a alegerilor pentru Parlamentul European”, menite să consolideze dimensiunea europeană a alegerile europene.

La 20 decembrie 2012 Consiliul a adoptat Directiva 2013/1/UE⁸, care le facilitează cetățenilor UE candidatura la alegerile pentru Parlamentul European din 2014, întrucât aceștia urmează a prezenta doar un document de identitate și o declarație care să ateste îndeplinirea condițiilor de eligibilitate.

- „Protecția consulară” - sens în care la 14 decembrie 2011, Comisia a prezentat o propunere de directivă privind protecția consulară pentru cetățenii Uniunii aflați în străinătate⁹.

- „Dreptul de a adresa petiții Parlamentului European”

- „Dreptul de a sesiza Ombudsmanul European”

- „Inițiativa cetățenească europeană” – în materie există Regulamentul (UE) nr. 211/2011, care se aplică începând cu 1 aprilie 2012,

Raportul menționează că între aprilie 2012 și februarie 2013, au fost înregistrate 27 de cereri de inițiative¹⁰.

⁸ Directiva 2013/1/UE a Consiliului de modificare a Directivei 93/109/CE în ceea ce privește anumite norme de exercitare a dreptului de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți (JO L 26, p. 28).

Notă: Art. 2 alin. (1) din directivă stabilește ca termen de transpunere a ei în dreptul național data de 28 ianuarie 2014.

⁹ COM(2011) 881; 2011/0432 (CNS). În Parlamentul European votul a avut loc la 25.10.2012. Dezbaterile au continuat în Consiliul UE: nr. doc. 17517/12, 11.12.2012, registrul Consiliului.

¹⁰ Notă: La 7 mai 2013 a fost anunțat faptul că prima inițiativă cetățenească (inițiativa privind dreptul la apă - Right2Water) a întrunit numărul necesar de susținători (<http://www.right2water.eu/news/first-ever-european-citizens-initiative-make-it>).

- „Date statistice privind cetățenii UE care și-au exercitat dreptul la liberă circulație și ședere” - raportul menționează o serie de cifre privind circulația și șederea cetățenilor UE în alt stat.

● Referitor la evoluțiile privind principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie, raportul menționează o serie de exemple în care Comisia a acționat împotriva unor state membre:

- dispoziții naționale care rezervau accesul la profesia de notar doar resortisanților statelor membre respective; Curtea de Justiție s-a pronunțat în mai multe hotărâri la 24 mai 2011;

- tarife reduse la transportul public doar pentru studenții ai căror părinți primeau alocațiile familiale acordate de statul austriac; Curtea s-a pronunțat la 4 octombrie 2012;

- accesul la tarife reduse la apă și energie electrică pentru resortisanți ai altor state, rezidenți în Malta, în aceleași condiții ca cele de care beneficiază cetățenii maltezi;

- accesul la activități sportive și/sau la competiții sportive;

- impozitarea succesiunilor transfrontaliere¹¹;

- orientări adresate statelor membre¹² privind sisteme nediscriminatorii de viniete pentru autoturisme și motociclete (mai 2012);

- măsuri de asigurare a unei aplicări corecte a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie a beneficiarilor de servicii în sensul Directivei 2006/123/CE – Directiva privind serviciile (iunie 2012) și orientări specifice destinate statelor membre privind aplicarea acestui principiu¹³;

- accesul la conturi de plăți și la alte servicii bancare – Comisia a prezentat o inițiativă legislativă simultan cu acest raport¹⁴;

- lansarea unui studiu¹⁵ pentru evaluarea modului de aplicare a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie în dreptul național în domeniul accesului la învățământul superior, inclusiv la asistență financiară;

¹¹ Comunicare - Soluționarea obstacolelor legate de impozitarea succesiunilor transfrontaliere, COM (2011)864.

¹² Comunicare privind aplicarea tarifelor percepute pentru utilizarea de către vehiculele private ușoare a infrastructurilor rutiere naționale, COM (2012)199.

Notă: comunicarea precizează posibilitatea prezentării ulterioare de Comisie a unei inițiative legislative în materie.

¹³ Comunicare pe tema implementării Directivei privind serviciile. Parteneriat pentru o nouă creștere a serviciilor 2012-2015, COM (2012)261; documentul de lucru al serviciilor Comisiei în vederea stabilirii de orientări privind aplicarea articolului 20 alineatul (2) din Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne („Directiva serviciilor”), SWD (2012) 146 – care însoțește comunicarea COM(2012) 261.

¹⁴ Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind comparabilitatea comisioanelor legate de conturile de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturi de plăți cu funcționalități de bază, COM (2013) 266.

¹⁵ „Evaluarea normelor UE privind libera circulație a cetățenilor UE și a membrilor familiilor acestora și punerea lor practică în aplicare”.

- prezentarea unei propuneri de directivă care facilitează exercitarea efectivă a dreptului la libera circulație a lucrătorilor în UE (26 aprilie 2013)¹⁶.

Elemente de interes

De interes principal este prezentarea acțiunilor pentru întărirea liberei circulații. COM apreciază că, în perioada de raportare, a acționat riguros pentru respectarea legislației în materie, în principal Directiva nr. 38/2004. Astfel, este indicată acțiunea împotriva a 12 state membre din 2011 pe tema respectării directivei (inclusiv acțiunea împotriva Regatului Unit, care atinge și subiectul documentelor necesare cetățenilor altor state membre).

Se subliniază faptul că expulzarea cetățenilor altor State Membre este posibilă doar cu respectarea unor garanții materiale și procedurale stricte, stabilite în legislația UE. Pe acest fond, este menționat dialogul COM cu autoritățile franceze în contextul expulzărilor din Franța din 2010, care au privit și cetățeni români aparținând minorității romilor.

De asemenea, se indică ferm că aplicarea completă a regulilor UE pe tema libertății de circulație rămâne o prioritate a Comisiei.

Printre activitățile relevante viitoare ale COM, sunt menționate: finalizarea studiilor privind modul în care libera circulație este afectată de eliberarea documentelor de rezidență și privind evaluarea mobilității cetățenilor UE la nivel local; elaborarea unui raport privind aplicarea reglementărilor cu impact asupra liberei circulații.

În condițiile în care documentul are doar rolul de a prezenta evoluții într-o perioadă de timp determinată și a fi complementar al Raportului privind cetățenia 2013, acesta nu conține propuneri de acțiune propriu-zise, care să facă obiect al aprobării. Materialul este util pentru realizarea inventarului acțiunilor trecute, menționarea importanței cetățeniei europene și indicarea unor activități pendinte.

În ședința din ziua de 12 iunie 2013 membrii Comisiei juridice, de disciplină și imunități au examinat *Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011 – 2013* și au hotărât să întocmească prezentul Proiect de opinie.

PRESEDINȚĂ
Bogdan I. Iviu

¹⁶ Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor, COM(2013) 236.